

нового матеріалу, строками садіння і доглядом за посівами [2].

Таблиця 2

Класифікація сортів за тривалістю вегетаційного періоду

№	Сорт	Веgetаційний період, днів	Група стиглості	Урожайність, ц/га
1	Віриня	115-125	середньостиглий	450
2	Водограй	100-115	середньоранній	500
3	Дніпрянка	100-115	середньоранній	450
4	Жеран	80-100	ранньостиглий	440
5	Зов	80-100	ранньостиглий	450
6	Незабудка	80-100	ранньостиглий	400
7	Обрій	100-115	середньоранній	500
8	Повінь	80-100	ранньостиглий	460
9	Роко	115-125	середньостиглий	465
10	Серпанок	80-100	ранньостиглий	450
11	Червона рута	120-140	середньопізній	430
12	Явір	115-125	середньостиглий	440

У ході досліджень було визначено господарське призначення досліджуваних сортів картоплі. Це столові, технічні (для технічної переробки), столово-технічні (придатні для виготовлення напівфабрикатів), кормові, універсальні тощо. Найбільш поширеною у господарствах України є група столових сортів [1,3]. Серед досліджуваних до групи столових сортів належать Дніпрянка, Жеран, Незабудка, Явір, Серпанок, Віриня, Повінь

Отже, лише за умови використання біологічних переваг культури та сорту можна одержати високий урожай картоплі. При застосуванні інтегрованої системи вирощування культури (поєднання агротехнічних, імунологічних, хімічних, біологічних та ін. заходів), оптимальному внесенню добрив, контролю чисельності шкідливих організмів, дотриманню строків посадки та збирання. Наведені заходи повинні інтегруватися з впровадженням нових перспективних сортів.

Література

1. Іллющенко, О. А. Знайомтесь: нові сорти / О. А. Іллющенко // Дім, сад, город. – 2008. – №3. – С.6–8.
2. Комов, Ю. Д. Все о картофеле: советы огородникам по выращиванию, хранению и переработке картофеля в вопросах и ответах / Ю. Д. Комов. – Х. : Прогресс : Лтд, 1993. – 54 с.
3. Конученко В. В. Картопля / В. В.Конученко, М. Я. Полоцький– Біла Церква, 2002.– 536с.
4. <http://agrico.com.ua/>
5. <http://www.elitkartofel.com/selektsiya-kartopli>

ЕКОЛОГО – БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СІНАНТРОПНИХ ВИДІВ РОСЛИН МІКРОРАЙОНУ БРАЇЛКИ М. ПОЛТАВА

Гуржій О.О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Сучасний рівень впливу людини на навколишнє середовище призводить до того, що умови для формування синантропної рослинності (сегетальні та рудеральні фітоценози) у різних географічних зонах стають де-

далі сприятливішими.

Збіднення фітобіоти і можлива катастрофічна синантропізація флори, бурхливий процес поширення синантропних видів і цілих бур'янових угруповань – такі прогнози ботаніків щодо тенденцій зміни рослинного покриву в третьому тисячолітті.

В умовах зростаючого антропогенного впливу все більш актуальними стають проблеми, пов'язані з процесом синантропізації рослинного покриву.

Дослідження синантропних рослин має вагоме значення для з'ясування сучасних тенденцій розвитку флор (зокрема урбанофлор), вирішення питань формування ареалів антропофільних рослин та попередження інвазій неаборигенних видів. Серед синантропних рослин є карантинні, отруйні, небезпечні для здоров'я людини види, так і корисні рослини [1].

Практично всі зміни які відбуваються в сучасний період носять синантропний характер. Сьогодні процес синантропізації придбав масштаби, коли є всі підстави говорити про антропогенну еволюцію екосистем.

Антропогенна еволюція – незворотний процес і завдання не уповільнити його, а направити в потрібне русло. При синантропізації рослинного покриву збереження фітогенонду неминуче пов'язане з направленим формуванням екосистем. Тільки створення екологічного опору здатне перешкоджати проникненню синантропної флори, виникнення техногенних екотопів, зубожіння генетичного різноманіття місцевої флори [2].

Як відомо, вивчення адвентивної та синантропної флори в Україні активно розпочалося в кінці XIX на початку XX ст. У м. Полтава дослідження синантропної флори проведені частково. Тому нами у 2010-2011 рр. були проведені дослідження, щодо аналізу видового різноманіття та еколого-біологічних особливостей синантропної флори мікрорайону Браїлки.

Вперше для мікрорайону Браїлки проведено оцінку сучасного стану та антропогенний вплив на флору.

Встановлено, що регіон досліджень має помірно континентальний клімат; ґрунтовий покрив в цілому досить строкатий, але переважають чорноземи; рослинний покрив регіону, незважаючи на всебічний антропогенний вплив, характеризується значним різноманіттям. Ці умови є сприятливими для поширення синантропних видів рослин.

При вивченні синантропних рослин ми користування такими методами: польовий: для встановлення видового складу, поширення, місць зростання; лабораторний: визначення видів, встановлення їх систематичного положення, дослідження біоекологічних особливостей.

В околицях мікрорайону нами відмічено 23 представника різних родин, але найбільш численними виявилися такі родини: *Asteraceae* (8) та *Fabaceae* (3). Решта родин (*Polygonaceae*, *Plantaginaceae*, *Poaceae*, *Urticaceae*, *Convolvulaceae*, *Brassicaceae*, *Ranunculaceae*) представлені 1-2 видами.

Домінуючими видами є *Artemisia absinthium L.*, *Cichorium intybus L.*, *Achillea submillefolium L.*, *Taraxacum officinale Webb ex Wigg.*, *Vicia cracca L.*, *Elytrigia repens (L.) Nevski*, *Plantago major L.*, *Polygonum aviculare L.*, *Convolvulus arvensis L.* та інші.

Аналізуючи отримані результати біоморфологічних досліджень виявили, що квітки у більшості синантропних рослин дрібні, зібрані у суцвіття, серед яких переважає кошик (12). Листки переважно чергові, прості, у

деяких видів наявна прикоренева розетка. Стосовно типу плоду, то домінують сім'янка (9) та біб (3). За типом живлення усі рослини є автотрофами.

Встановлено, що за відношенням до вологи переважають – мезофіти (21); за відношенням до температури – теплолюби (16); за відношенням до ґрунту – нітрофіли (17); за відношенням до світла – геліофіти (12). За класифікацією життєвих форм за Раункієром домінують гемікриптофіти (11), але також виявлені інші життєві форми.

Аналізуючи ценотичні групи рослин, ми зробили висновок, що домінуючими є сегетальні рослини (11), менше рудеральних (9), а також є рослини які не мають чіткої приуроченості (3).

Дослідження біоморфологічних та екологічних особливостей синантропних рослин дають нам змогу визначити приналежність видів до тієї чи іншої родини; встановити залежність росту і розвитку рослин від екологічних факторів; визначити народногосподарське значення цих рослин.

На ріст рослини також впливають загально-кліматичні умови досліджуваної території, ґрунти та їх водний режим тощо.

Видовий склад флори досліджуваного нами мікрорайону з плином часу зазнає змін, цей процес відбувається під впливом комплексного поєднання природних і антропогенного факторів.

Література

1. Синантропізація рослинного покриву України (м. Переяслав-Хмельницький, 27-28 квітня 2006). – Тези наукових доповідей. – Київ, Переяслав-Хмельницький, 2006. – 240 с.
2. Абрамова Лариса Михайловна. Синантропізація растительности: закономерности и возможности управления процессом (На примере Республики Башкортостан): Дис. ... д-ра биол. наук : 03.00.05, 03.00.16 / Абрамова Лариса Михайловна. – Уфа, 2004. — 430 с.

МОРФОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО (*QUERCUS ROBUR L.*) В УМОВАХ СМТ АРТЕМІВКИ ЧУТІВСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Густодим І.М., Власенко Н.О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Важливим резервом оздоровлення життєвого простору за сучасної екологічної ситуації вченими і спеціалістами визнається більш широке використання потенційних можливостей зелених насаджень, як одного із засобів біологічного захисту оточуючого середовища. Одними з них є дубові насадження [8].

Діброви по праву вважаються основним багатством лісів України. Деревина дуба, володіючи високими технічними якістьми, має виключно широке різноманітне застосування [4]. Дефіцитність її зростає з року в рік, і це ставить дуб на одне з перших місць при відновленні лісів. Цінність дібров не вичерпується деревною сировиною. Дубові ліси, що виростають головним чином в лісостепі і степу, де лісистість території невелика, набувають величезного захисного і водозахисного значення, вони сприяють збереженню і поліпшенню природного середовища, виконують важливу оздоровчу роль. А тому, враховуючи велике і різноманітне значення діб-